

SENDİKA

5 Eylül 1967

Yıl: 2, S.: 21

Fiati: 25 Kuruş

15 GÜNDE BİR ÇIKAR FİKİR VE SANAT GAZETESİ

Başyazı

TÜRK-İŞ'İN KARA LİSTE OYUNU

YALÇIN HIZ

Ağlamak mı, yoksa gülmek mi gerek? kestirmek biraz güç. En iyisi yine düşünmek ve doğruyu kavramak.

Türk - İş ve onun yöneticileri büyük bir gelişme içinde olup, işçi sorunlarını büsbütün çıkmaz bir duruma düşürmekteler. Türk - İş'in Genel Başkanı sayın Seyfi Demirsoy da işçi sorunlarını dar bir açıdan ele alarak düzenleyeceği kanısında.

Sayın Demirsoy, «İş kanununun Cumhuriyet Senatosu komisyonunda ve genel kurulda görüşülmesi sırasında bazı AP li üyelerin, kanunun işverenin çıkarlarına uygun çıkarılması için çalıştıklarını belirtmiş ve şimdilik 4 AP li senatörün (kara liste) ye alındığını ve bunların isimlerinin Haziran 1968 tarihinde yapılacak kısmi senato seçimlerinden önce açıklanacağını ileri sürmüştür. Bu sözü ve davranışıyla sayın Demirsoy yeni iş kanununun işçiler lehinde olduğunu ima ediyor ve bunun savunuculuğunu yapıyor demektir. Yine bu davranışıyla işçilerin sendikaları konuları izlemeyi, birkaç göstermelik beyanat ve hareketle kandırabileceği inancında olduğunu göstermesi bakımından da çok önemlidir.

Pek çok işçi sendikaları konuları titizlikle izlemek ve yeni iş kanununa hiçbir yeni hak elde etmediklerini bildirmekteler, bu kanunun hazırlanmasında ve çıkmasında Türk - İş yönetim kurulu üyelerinin emekleri olduklarını da bilmekte ve yine bu üyeleri hakkında hiçbir işlem yapmazken yalnızca 4 AP li senatörün kara listeye alınmasının bir aldatmaca olduğunu bilmekte. Bunun biran için aldatmaca olmadığını kabul ederek konuyu pek fazla derinliğine inmeden inceleyelim.

(Sonu Sayfa 4 de)

Kampanya değildir bu; insanca yaşama arzumuza set çekenlere bir ihtar!..

«İşçilerine zam vermemek için, yatırım adı altında memleket sanayiine birşey katmayan ve lüks hayat yaşayan işverenlerin (kazanmıyoruz) iddialarını doğrulayan tarafsız bir kuruluşa rastlanmamıştır»

• NURİ KARA •

1961 Anayasasının işçi-işveren münasebetlerini düzenleyen bu açık ve kesin hükümlerine rağmen: Ankara (DHA) mahrepli bir haberi sütunlarına alan, çalışanları olduğu için var olan Karabük'te münteşir bir gazete bakın ne diyor:

GREV KAMPANYASI TEKRAR BAŞLADI

Ankara (DHA) Merkeze gelen işçi ve işveren haberlerine göre bütün yurtta grev kararları artmış bulunmaktadır. Birer kampanya halini alan bu grevlerin tek sebebi ücretlere istenilen zamlar teşkil etmektedir.

İşçiler hayat pahalılığını ileri sürerek bugünkü ücretlerle geçinemediklerini ve ücretlerinin artırılmasında ısrar etmektedirler.

İşveren ise satış durgunluğundan, ham madde fiyatları yüksekliğinden ve esasen normal olan işçi ücretlerini arttırmayı imkân dışında bulmaktadırlar. Bu durum karşısında Türkiye'nin bir grevler ülkesi haline gelmesinden endişe edilmektedir.»

Evvelâ şurası açıkça bilinmelidirki grev; «şeker kampanyası, pamuk toplama kampanyası, tütün işleme kampanyası gibi alışlagel (Sonu Sayfa 4 de)

ZONGULDAKTA ALPDÜNDAR ÇOĞUNLUĞU ALDI

Zonguldak Maden - İş E. K. İ. de çalışan işçinin tamamına yakın çoğunluğa sahip olmuştur.

DİSK'in genel Başkan vekili Zonguldak Maden - İş Sendikası Genel Başkanı Sayın Mehmet Alpdündar, üye tesbiti için saveciğe baş vurmuş, mahkeme tarafından seçilen bilirkişi heyeti, Osman İpeki'nin 1300 üyesi olduğunu, diğer işçilerin de Alpdündar'ın sendikasına üye olduklarını tesbit etmiştir. Ancak mevcut toplu - İş sözleşmesi süresinin bitimine 5 ay daha olduğu için Çalışma Bölge Müdürü lüğü faaliyet göstermemiştir.

AÇIK KONUŞMAK GEREKİRSE

Asalak, hangi kabiliyeti için kendine tahsis edildiği bilinmeyen sütununda diyor ki: «Oyman çiftliğinin toplantı mahsulüne aldanan Wolkswagen; 13 rey sahibinin döneke icraatına tahammül edemiyerek bırakıp gitti...»

Politikacı, tüccar ve sözde sendikacı geçinenlerin kombinezonları mahsulü olmak yerine Oyman çiftliğindeki özbeöz işçi temsilcilerinin toplantı mahsulü olmayı şeref addederim.

Bildiğiniz halde bilmeze geldiğiniz bir hususu da aydınlatmada fayda var? dir. Şöyle ki:

Benim aldığım 13 rey, senin Genel Başkanının 400 seçmeni bulunan kısmından 11 rey alması gibi değil; fakat 8000 kişiyi temsilen toplanan 24 üni-

tenin toplantıya iştirak eden 22 Baştemsilcisinden alınmış 13 reydir. Ve bu 13 ünite, Baştemsilcisinin temsil ettiği işçi sayısı takriben 5000 kişidir.

Wolkswagenin bırakıp gitmesine gelince; hakikaten Karabükte yarattığımız ve yarattığımız pis havadan sendikal ahlaksızlıktan tik sindiği için geldiği yere bırakıldı. Motorlu vasıtalar tamirhanesinin teknik büro personeli olarak bilmeniz gereken bir husus ta; motorlu vasıtalar henüz kendiliklerinden çıkıp gelmez ve bırakıp gitmezler, ancak getirilip götürülürler. Aynı sizin ağabeylerinizin yanında yıllardır baval misali getirilip götürüldüğünüz gibi.

NURİ KARA

«Herkes, yaşama maddi ve manevi varlığını geliştirme haklarına ve kişi hürriyetine sahiptir.» Anayasa, M: 14

«Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır.» Anayasa, M: 45

«İşçiler, işverenlerle olan münasebetlerinde iktisadî ve sosyal durumlarını korumak veya düzeltmek amacıyla toplu sözleşme ve grev haklarına sahiptir.

Grev hakkının kullanılması ve istisnaları ve işverenlerin hakları kanunla düzenlenir.» Anayasa, M: 47

BİR GREVİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

ENDER ETKİ

Grev, kanuni haklarını almak ve korumak için işçiler tarafından iş bırakımıdır. İşin bırakılmasındaki amaç, iş bırakımı sebebiyle işvereni zarara uğratarak müşkül durumda bırakmak ve bu zararı gören işverenden haklarını almaktır.

İş bırakımı, zamanı ve bırakım şekli hesaplı yapıldığında, işvereni zarara uğratarak müşkül durumda kalırsa işçilerin haklarını almalarındaki başarı nispeti artar. İşin bırakımından zarar görmeyen işveren hiçbir zaman hak vermeye yanaşmaz dolayısıyla yapılan grev, başarıya ulaşamayıp işçilerin zararına sonuçlanır.

Birkaç ay öncesine kadar yapılacak grevi altı iş günü evvel işverene bildirmek ve yedinci günü de greve başlamak zorunluydu. Bu işverenlerin yapılacak grevden az zarar görmelerine yarayıp, grevin amacına aykırı düşmekteydi. Maden-İş sendikası bu kararı yargıtaya yaptığı itirazla kaldırtılmasını sağlamış ve yapılacak grevin başarıya ulaşmasına büyük hizmeti dokunmuştur. (Bu karara işveren sendikaları büyük tepki göstermişlerdir yeri gelince bunlara da gerekli cevap verilecektir.)

Grevin başarıya ulaşmasının en etkili yolu, işverenin yapılacak grevden zarara uğrama korkusu olduğuna göre; Sosyal-İş sendikasının Sosyal Sigortalar Kurumunda yürüttüğü grev, işveren durumunda olan Sosyal Sigortalar Kurumuna böyle bir zarar verme korkusundan yoksundur.

(Sonu Sayfa 4 de)

KIRK SATIRDAN KIRK KATIRA

Karabük Demir Çelik İşletmelerinde çalışan 9000 işçiden 6732 sinin kayıtlı bulunduğu Maden - İş Sendikası'ndan çeşitli baskı ve imza sahtekârlığı ile yetkinin alımı Çelik - İş Sendikası'na verilmesinden iki sene sonra üyeler:

— İki senedir işçi yararına tek iş görülmedi, bu sendikamın yöneticileri ne yapıyor? diye birbirlerine soruyorlar.

Çelik - İş sendikası yöneticileri ise vefa borçlarını ödemek için körbi, beygirin kuyruğuna yapışmış onunla birlikte uçuruma doğru hızla gitmekte. Şayet işçiler onlardan tez elden kopmazlarsa uçuruma birlikte yuvarlanacaklardır.

T.

HALK EDEBİYATI YAŞIYOR ve YAŞIYACAK

Salt politika alanında mı? diğler alanlarda da, şaşkırtıcı konuşmalara, yazılara tam olmaktadır. İşte taze bir örnek size:

«...artık günümüzde nasıl divan edebiyatı ömrünü tamamlamış ise halk edebiyatı da, kendisini besleyen çevrelerin ortadan kalkması dolayısıyla divan edebiyatı gibi devrini tamamlamış, ortada üç beş taklitçi kalmıştır. Bu edebiyatların eski parlaklığını bir daha bulmasına imkân yoktur. (Cahit Öztelli, Türk Dili Dergisi, Temmuz 1967)

Bu satırlar, halk ozanı Ali İzzet'in «aşırımacı» ıgını konu eden bir yazının son satırlarıdır. Ve buradaki genel yargı, Ali İzzet'le ıgını değli, kolayca anlaşılacağı gibi, halk edebiyatı ile ilgili-dir. Biz, bu kısa değinmede Ali İzzet'le ilgili kısımlara değli, bu son satırlardaki düşüncelere değineceğiz.

Doğrudur divan edebiyatının devrini tamamlayıp, müzelerle tıklandığı. Divan edebiyatı, dar bir çevrenin ürünüdür. Bu çevre, Osmanlı sarayı ile besleniyordu, Osmanlı düzeni ortadan kalkınca bu edebiyat türü de, ken dilinden çekilmiştir.

Divan edebiyatı, bir daha dirilmez, doğrudur Yarasa yarasa, ancak edebiyat tarihçilerin işine yarar. Onun üstüne yeni bir edebiyat «bina» edilemez. Çünkü, Türk edebiyatının asıl çizgisinin dışında meydana gelmiş bir halkadır. Kopupuk bir halkadır yani.

Halk edebiyatının ortadan kalktığına gelince. Bu düşünceye katılmak olanağı yoktur. Büyük bir yenilgi içindedir yazar. Folkloru kendine uğraşı konusu seçmiş bir yazarın, böyle bir yanlışya düşmemesi gerekirdi.

Yazarın ölçüsünden hareket edelim. Yazara göre, bir edebiyatı besleyen çevre ortadan kalkarsa, o edebiyatta ortadan kalkar. Doğru bir ölçüdür.

Halk edebiyatını besleyen çevreler kimlerdir? Halk tabakalarıdır. Köylüsüyle, emekçisiyle, işçisiyle bütün halk.

Bunlar, ne zaman ortadan kalktı ki, halk edebiyatı da ortadan kalksın? Halk edebiyatının değerini tamamlaması için, bu gün Yunus Emre'den, Karacaoğlan'dan Emrah'dan söz edilmesi gerekirdi. Halk edebiyatının bir aracı olan «Saz» ın Dolmabahçe ya da Topkapı müzelerinden başka bir yerde görülmemesi gerekirdi. Ama her gün, sözü edili-

yor Yunus, Karacaoğlan ve Emrah'ın. Radyolarda gümbür gümbür türkülerini okunuyor sazların eşliğinde. Açık hava tiyatrolarında, halk şiiri geceleri düzenleniyor. Demek ki, bu edebiyatı besleyen çevre yaşıyor daha. Ortada bir halk var..

Bugünkü halkın, dünkü halk olmadığı doğrudur. Günün koşulları, halkı elbet değiştirmektedir. Toplumsal ve ekonomik ilişkiler değişince bunun doğal bir sonucu olarak doğan sanat türleri de, değişecektir. Sanatta uygulanan ölçüler değli yargıları da değlişecektir. Sanatı bir yerde dondurma hayatı bir yerde dondurmaya çalışmak demektir ki, olanaksız, us dışı bir şeydir bu.

Nitekim, halktaki değişimlere uyararak, halkın edebiyatı da değişmektedir. Dünyin içe dönük, mistik halk şiiri, bugün her türlü hayat konularını, kendine «Tema» olarak seçebilmektedir. Şiirin, dış ve iç özellikleri değişmektedir. Klasik uyaqlara önem vermeyen, daha özgür bir söyleyişe yönelen halk şairleri çıkmaktadır. Bu bakımdan, bugünkü halk

Ahmet KÖKLÜGİLLER

şiiri örneklerini ve başarılarını, dünyanın ürünleriyle karşılaştırırken, kullanılacak ölçü, düne değli, bugüne ait olacaktır. Eleştiride, dünyanın «estetik anlayışı» değli, bugünün estetiğı geçerli olacaktır.

Halkın, evi, yemeğı, giysisi değlişiyorsa, bu, halkın ortadan kalktığına göstermez. Buna uyan bir yeni halk edebiyatı doğuyorsa, bu da, halk edebiyatının ortadan silindiğinin bir işareti olmaz.

Kaldı ki, bizim en güçlü kaynağımız halk edebiyatıdır. Yeni edebiyatı, bu sağlam kaynağa dayamak çabası içindeyiz. Halk değerlerinin ve gerçeklerinin dışında bir «Halkçılık» olmayacağını çeşitli örneklerle görmüş bulunuyoruz.

Halk edebiyatının artık devrini tamamladığını savunmak, onu yok görmeye çalışmak, Aşık Veysel'i, Aşık İhsan'ı'yı inkâr etmek olur. Edebilir miyiz? Halk şiiri, böyle şairlerin elinde, bize dünyanın ürünlerinden de «parlak» örnekler vermektedir. Bugün. Halk var oldukça halk edebiyatı da olacaktır.

sa'nın tarihi bir kesitini yansıtan bu romanda ayrıca Fransız Milli Mukavemet Hareketi'nin adsız yititlerini bir destan havası içinde okuyoruz. Bizce bu tınlı ve değli romanın bir yanı var ki, Türk okurları buna dikkat etmelidirler: Savaş öncesinde Fransadaki partilerin durumu. Gerçek sol partilerin, bizdeki ortanın soluna benzer partilerle koalisyon, cephe birliğı falan derken, nasıl sosyalizmin genel çizgisi dışına düştüklerini ve halk üzerinde etkilerini yitirdiklerini, giderek gelecekteki sol'un gücünü de zayıflattıklarını ibretle okuyoruz.

Paris Düşerken adlı roman, yazarı, konusu ve hele hele nefis Türkçesiyle, son yılların önemli yapıtlarından biridir. Okurlarımıza salık veririz.

GERİLLA HARBİ —

Mao Tse-Tung ve Che Guevara. Türkçesi: Can Yücel. Payel Yayınları: 8. İsteme adresi: P.K. 889 - İstanbul. Fıatı 7,5 lira.

Adından da önemi anlaşılan bu kitabı dilimize çeviren Can Yücel önsözünde diyor ki:

«Bu kitapta günümüzün başlıca sorunlarından ikisini, gerilla harbiyle milli kurtuluş hareketlerinin yanya na işlenişini, nasıl bir bü-

(Sonu Sayfa 4 de)

PROLETER ŞARKILARI

(Yakında çıkıyor. Bekleyiniz.)

DIYET

Şimdi şafak söker fabrikalarda kıpkızıl bir kol var kumlara karışmış ağır çatırdısı duyulan bir kopmadan artakalan bu elin içinde bir kitap yazıldı:

—Emek

terdir

yıpranmadır

kandır

karşılığı

kenara itilmek

aç bırakılmaktır.

İBRAHİM YILDIZ

YILDIZ GÖLGESİ

Düşmüş bağımsızlığıma yıldızların gölgesi kararmış aydınlığım pul pul İncirlik, Çiğli, Samsun, İstanbul vay benim bahtı karam, sevgilim aç, sayrı, yoksul

Okulumun yaş yedide içtiğı süt tozu mu, yoksa uyku tozu mu gencimin gözünde bir kara gece yaşlımın suratı anız bozması doğaya kul, ağaya kul, kula kul vay benim kömür gözlüm, sevgilim aç, sayrı, yoksul

Düşmüş bağımsızlığıma yıldızların gölgesi kararmış aydınlığım pul pul nerde o, «Ülke Okul», «Ülke Devrim» dönemi nerde o, kıvancım, mutluluğum, onurum koyduysan bul...

M. NURİ AYVALI

KIZGIN SABAHLAR

ben sabahlara özlem duyan gencecik yalnız çiçek

ve çok çoğalmak için bu savaş kök salışı çiçeklerin toprağa çoğalmak bir anlamı var bende yunup arınmış tazecek gelin gibi sabahlar

ben bu havanın bu suyun özlemine çektim inançlarımdan

ve boşuna değli tedirginliğim beni sömürenler için tüm bunlar beni satanlar için yani kompradorlar

İsmail GENÇTÜRK

SORUNLARIMIZ

II

Çeşmeler su -günlerce- susuz çeşmeler babalar çocuk ve kadın teneke -nöbet- bakraç kova testiler -ölüm-

Sular -ötelede- yüzme havuzları yeye salam cinzano sular su - su sular vatandaş aysın müjgan ve coniler

SÜLEYMAN OKAY

UTANÇ DUVARI

VAHİT İRGAT

Geri kalmış ülkelerde burjuvalar, halkın önüne utanç duvarı gibi dikilmişlerdir. Kendi sömürü düzenlerini sürdürmek için kâh içerde çeşitli dolap döndürmekle, kâh dışardaki emperyalist güçlerle birleşerek sömürüye devam etmekle çatlayan, sıvaları dökülen pis duvarı ayakta tutmaya çalışmaktadırlar. Bu çabaları geri kalmış bir ülkenin halklarının uyanma zamanına kadar sürecektir; bunu bildikleri için halkın kutsal saydıkları her şeyi istismar ederek kendi düzenlerine zaman katmaya çalışırlar; ama bugün yeryüzündeki geri kalmış ülkelerin hemen hemen hepsinde bir uyanma vardır; bu uyanma insanların kendi sınıflarının bilincine varmalarını ile olmaktadır.

Ülkemizdeki burjuva sınıfı, iki yüz yıldan beri oyunlarını oynamış, tarih içinde türlü görüntülerden geçerek sömüre sömüre bugüne kadar gelmiştir. Burjuvaların bütün oyunlarının acılarını tadarak duyan Türk sosyalistleri, bayrak açarak bir kurtuluş savaşına başlamışlardır. Bu savaş mutlak sosyalistler kazanacaktır; çünkü Türk burjuvalarının bilgisizliği karşısına; Türk sosyalistleri bilimsel metodlarla çıkmışlar, onların her dalaverasını hakın gözönünde açıklamaya başlamışlardır. Ülkemizdeki bu utanç duvarındaki çatlaklar gitgide büyümekte ve sıvaları dökülüp savrulmaktadır. Burjuvaların emperyalist oyunları, sahte vatanperverlikleri, sahte dindarlıkları artık gerçekleri anlayan halk tarafından hoş karşılanmamaktadır. Çünkü burjuvaar yani bu haramzadeler; sınıfının bilincine varan hiç bir kimseye, ne kadar kurnaz davranırlarsa davranırlar, oyunlarını yutturamamaktadırlar.

Birisi çıkar da halkı uyutmak için dini öne sürerse; hemen uyanmış olan kişiler karşısına çıkarak: Dinde riyakârlık, yalancılık yoktur. Oysaki biz sizin nelerinizi nelerinizi biliyoruz diyorlar. Birisi çıkarda halkı uyutmak için işçi haklarından söz ederse bir işçi ortaya çıkar ve meclis saatlerini iyi dinlediğinden gazetelerden işçi kanunlarını iyi incelediğinden söz ediyor ve 440 sayılı kanunu hatırlatarak kârdan hisse alma konusu ile geçim indirimi kanununun ertelenmesinden söz ediyor ve bu dolaplara karnımız tok diye lâfı kesip atıyor...

Artık bugün Türk emekçi sınıfı neden okutulmadığını, neden kitapların yasaklandığını, neden emekçilerden yana olanlara komünistlik iftirasının yapıldığını, neden her kapıda horlandığını çok iyi bilmektedir; çünkü Türk emekçileri kendi sınıflarının bilincine varmışlardır. İşte yıllardan beri burjuvaların oynadığı oyunlar burada sona eriyor ve onların halkın önüne çektiği utanç duvarı artık yıkılıyor...

Burjuvaların halkın önüne çektiği ve onları uyutmak için kullandıkları duvarın öteki yanı çatlaklıklardan görülmektedir. Burjuva sınıfının bütün riyakârlıkları, haksızlıkları, insan dışı hareketleri artık kabak gibi ortaya çıkmıştır: Emperyalistlerle işbirliği yaparak, ülkemizin sömürülmesi pahasına, komisyonlar aldıkları, çeşitli dalaverelerle vergi vermedikleri, yönetime ağırlıklarını koyduklarından kendi sömürü düzenlerini sürdürmek için kanunları bile aşındırdıkları ortada bir ölü sessizliği içinde yatmaktadır.

Buraya kadar geldikten sonra insanın usuna bir soru takılıyor: Öyleyse Türk emekçi halkı ne yapmalıdır? Bu sorunun cevabı çok kısa ve açıktır: Türk emekçileri artık kendi sınıfının bilincine varmalı ve kendi politik örgütünde birleşerek, politika alanında kendi ağırlığını koymalı ve meclislerde politik dengeyi

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI İLE TİBAŞ (Toplu İğne ve Traş Bıçakları Sanayi A. Şirketi) Arasında Yapılan T. İş Sözleşmesinden Parçalar

A — ÇALIŞMA SÜRELERİ

- Madde 34 — a) Üyenin işinin nevinin devamlı olarak değiştirilmesi gerektiğinde muvafakatının alınması şarttır. İş değerlendirme sistemi uygulandığı veya muvakkat değişiklik gerektiği takdirde üyenin ünvan, pozisyon ve sıfatı bakımından daha aşağı bir dereceye düşürülmemesi şartı da aranır. İş değerlendirilmesi yapıldığı takdirde tarafların muvafakatı ile yürürlüğe girer ve bu sözleşmenin eki ve mütemmimi olur.
- b) Muvakkaten iş nevinin değişiminde işçinin muvafakati aranmaz. Muvafakat iş aralıklı veya süreklilik olarak yılda iki aydan fazla olamaz. Bu takdirde iş hayriyet kırıcı olamaz ve ücretinde bir indirim yapılmaz.

B — ÜCRETLER

- Madde 35 — a) İş yerinde asgari ücrette brüt 175 kuruştur.
- b) Zamlar: İş yerinde çalışan üyelere iki sene için aşağıdaki esaslar dairesinde ücret zammı uygulanır. İşyerinde çalışan üyelerden yevmiyeleri brüt 13 lira ile 15 lira (dahil) arası olanların yevmiyelerine 350 kuruş İşyerinde çalışan üyelere brüt 15 lira ile 25 lira (dahil) arası olanların yevmiyelerine brüt 400 kuruş İşyerinde çalışan üyelere brüt 25 lira ile 35 lira (dahil) arası olanların yevmiyelerine brüt 450 kuruş İşyerinde çalışan üyelere brüt 35 lira ile 52 lira (dahil) arası olanların yevmiyelerine brüt 550 kuruş İşyerinde çalışan üyelere brüt 52 lira ile 65 lira (dahil) arası olanların yevmiyelerine brüt 600 kuruş İşyerinde çalışan üyelere brüt 65 lira ile 125 lira (dahil) arası olanların yevmiyelerine 800 kuruş İşyerinde çalışan üyelere brüt 125 liradan yukarı olanların yevmiyelerine brüt 10 lira zam yapılır.
- c) Ücret zamları 1. Kasım 1966 tarihinden itibaren bir defada uygulanır.
- Madde 36 — Her cuma günü üyeye haftalığından hak ettiği münasip bir avans verilir. Ayn son gününü takip eden ilk üç gün içinde o aya ait ücret tamamen ödenmiş olur. Cuma günü tatile rastladığı takdirde ödeme tatilden önceki gün yapılır.

FAZLA MESAILER

- Madde 37 — Normal mesaiden sonra 3 saat fazla mesai yapılabilir. Fazla mesai ücreti % 50 zamlı ödenir.
- Madde 38 — Pazar günü çalışan üyeye haftalık normal mesaisini tamamladıktan sonra, her fazla saati için ücreti % 100, zamlı ödenir.

DİĞER ÜCRETLİ İZİNLER

- Madde 40 — Evlenme halinde evlenen üyeye 5 gün ücretli izin, Eş ve çocuklarının ölümünde işçiye 2 gün ücretli izin, Ana baba ve kardeşlerin ölümü halinde işçiye 2 gün ücretli izin, Üyenin veya eşinin doğum yapması halinde işçiye 2 gün ücretli izin verilir.

SOSYAL YARDIMLAR

- Madde 42 — Doğum yardımı: Kadın üyenin veya erkek üyenin eşinin doğum yapması halinde 300 TL. Doğum yardımı yapılır.
- e) Yemek: Tam çalışılan günlerde üyeye günde 250 kuruş yemek ücreti ödenir.

sağlamalıdır. Bu anlayış ve uyanma ne kadar çabuk olursa, ülkemizin kalkınması, ulusumuzun her bakımdan bağımsızlığı ruhu doğacaktır. Bu ülkenin ekonomik bağımsızlığını kurmak, yabancı emperyalistlerle ortaklıklar kurarak sömürü düzenini sürdürmek isteyen burjuvaların kârı değildir. Bu bakımdan kesin yargımızı hemen burada söylemek mümkündür: Bu ülkede kalkınmayı istenilen seviyeye çıkaracak olanlar; Türk emekçi halkı, yani sosyalistler, yani büyük Atatürk'ün daima övünerek adını andığı Türk gençliği olacaktır. Artık duvarları aralanmış, sıvaları dökülmüş, burjuvalardan kurulu utanç duvarına, politik tekneyi atmak zamanı gelmiştir. Çünkü Türk ulusu yıllardan beri bağımsızlık savaşını sürdürmektedir. Bu savaş zaferle sona erecektir.

PROLETER ŞARKILARI

Şiirler
Çıkıyor

BİR GREVİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

(Başarafa S. 1 de)

Çünkü; işçilerden kesilen sigorta primleri, kurum bankalarındaki hesabına yatırılmaktadır. Dolayısıyla kurumun geliri yerindedir. Ancak grevden dolayı gideri yoktur. (Bu durum kurum lehine sayılabilir.) Yani kurumun giderlerinden olan, işçilere geçici iş görememezlik ödeneği, emeklilik, ölüm, analık v.b. gibi yardımlarda ödeme yapılmamakta ve asıl zararı, bütçeleri zaten dar olan işçiler çekmektedir. Durum böyle iken grevin başarıya ulaşması, sigortalı işçilerin bu grevi desteklemeleriyle mümkündür. Ancak bu destekleme sempati grevi şeklinde olmayıp, (Yasalarımızda sempati grevleri yasaktır) pasif mukavemet şeklinde ya da sendikalar kurum ile Sosyal-İş sendikası arasında arabuluculuk yaparak anlaşmazlığın giderilmesi ile işçilerin bir an evvel mağdur olmaları önlenmelidir.

İşin asıl düşündürücü yönü, son senelerde işverenlerin büyük zarar gördüğü ve göreceği grevleri ertelemek veyahut arabuluculuk yapmak yoluna gidilirken, (Kanunî grevlerin ertelenmesinin karşısında) işverenin zarar görmeyip, işçilerin zarar gördüğü, Sosyal Sigortalar Kurumundaki Sosyal-İş sendikasının yürüttüğü greve, asıl işveren olan aynı zamanda işçilerin bakanı olan, Çalışma Bakanının ilgi göstermeyişidir. Sayın Bakan, arabuluculuk yaparak sendika ile kurum arasındaki anlaşmazlığın giderilerek kaldırılmasını temin edebileceği gibi, yıllık iznini geçirmekte olan genel müdüre iznini bırakarak grevle ilgilenmesini ve anlaşmazlığın giderilmesini isteyebilirdi. Bunların hiçbirini yapılmamış bir tarafta grev yapan işçiler, bir tarafta grevden hiçbir zarar görmeyen işveren, diğer yanda ise grevden zarar gören işçiler yine bir yanda işçiler zarar görürken susan palavracı genel grevciler! Siz işçinin hangi davasıyla ilgileniyorsunuz? Ama haksızlık yapmayalım kanunî grevlerin aleyhinde bulunur, grevlerin ertelenmesine sebep olursunuz, sonra da adalet bu grevlerin kanunî olduğuna karar verir, sizler yine yerinizde kalabilirsiniz. İşçiye hizmet etmek için tabii sizlerin hizmet anlayışımız da bu...

YARARLI YAYINLAR

(Başı S. 2 de)

tün haline, yeni bir yaşama yolu, yöntemi haline geldiğini inceleyeceksiniz. Bu iki sorun, ilk milli kurtuluş harbinin Ege'de çete direnciyle başlatılmış olan Türkiye Cumhuriyeti halkının yabancı değildir. Üstelik, başlattığımız şeylerin dünya yüzünde ne gibi dönemlerden geçtiğini, ne biçimler aldığını inceden inceye görüp öğrenmemiz milliyetçi olşumuzun, tarihimize bağlı kalışımızın gereklerinden biridir.»

Günümüzün iki önemli gerilla ustası olan Mao Tse Tung ile Che Guevara'nın bu konudaki kitaplarından derlenen ve Can Yücel'in

anlaşılır ve halkçı Türkçeyle dilimize kazandırılan bu kitapta, şu bölümler yer almaktadır: (Mao) Gerilla Harbi Nedir? —Gerilla Savaşıyla Nizamlı Ordu Arasındaki İlişki, —Tarihte Gerilla Harbi, —Gerilla Harekâtıyla Zafere Ulaşır mı?, —Gerilla Harbinde Örgütlenme, —Gerilla Harbinde Siyasal Sorunlar, —Japonya'ya Karşı Gerilla Direncinin Stratejisi, (Guevara) Gerilla Harbinin Genel İlkeleri, —Gerilla Çetesi, —Gerilla Hareketinin Örgütleniş, —Ek.

Milli Kurtuluş Savaşlarının temel kuramlarından olan Gerilla yöntemini öğrenmek isteyen okurlarımıza salık veririz.

toplum yayınevi

MARKSİST FELSEFE NEDİR ?

Yazan: WALDECK ROCHET

Çeviren: Orhan SUDA

Fiati: 4 Lira

Bütün kitapçılarda arayınız

TOPLUM YAYINEVİ
P.K. 176 — ANKARA

DÜŞÜNDÜRÜCÜ SÖZLER

Derleyen: ALTAN ESİN

Her türlü adalet tanrıdan gelir; adaletin kaynağı yalnız O'dur. Ama biz adaleti bu kadar yüksekte almasını bilseydik, ne hükümete ihtiyacımız olurdu, ne de yasalara. Şüphesiz, yalnız akıldan çıkan evrensel bir adalet vardır; ama aramızda kabul edilmesi için bu adaletin karşılıklı olması gerekir. Dünyaya insan açısından bakınca, görürüz ki, adalet yasaları, doğal yürütme güçleri olmadıktan, insanlar arasında etkisizdir.

J. J. Rousseau

İş ve menfaate dayanmayan bir dostluğun güzelliğini anlamaktan aciz kimse, bundan başkasının duyabileceği bahtiyarlığı hiç takdir etmez.

Young

İktidar, iktidara düşkün ve iktidardan gelecek faydalara ihtiyacı olmayanlara verilmelidir.

Eflâton

Devlet, birbirini bir zincirin halkaları gibi tutan dört çeşit etki aracılığıyla varlığını sürdürür. Bunların birincisi devletin bireyde din ve yurt severlik duygularının yardımıyla sağladığı bir çeşit uyutmadır. (Hipnoz) Devlet, kamu oyunun hileli bir biçimde yolunun şaşırtmasıyla ayakta durur. İkinci araç, ahlâk bozmadır. Vergiler sayesinde devlet, halkı kökleştirmekle yükümlü memurlarını besler. Üçüncü yolda göz korkutmaktır. Devlet herkesin mutlak bir saygı göstermesine ve yüceitmesine hak kazanmış kutsal bir varlık olarak ortaya çıkar. Dördüncü araç da zorunlu askerlik hizmetidir ki, bu da devletin baskısını doğrudan doğruya, baskı altına almış olduklarının yardımıyla gerçekleştirilmesini sağlar.

Leon Tolstoy

İnsan ile hayvanın müşterek tarafı yaşamaktır. Fakat insana üstünlük veren akıldır. İnsan hayrı ve saadeti akıl ile bulur.

Aristo

Bütün insanların eşit yaratıldıklarını ve doğarken hayat, hür olmak mutluluk istemek gibi elinden alınmayacak bazı haklara sahip olduklarını, hükümetlerin bu hakların yerine getirilmesi için kurulduğunu ve güçlerini ancak yöneticilerden aldığını ispat edilmiş gerçekler olarak anıyoruz...

(4 Eylül 1776 A.B.D. İstiklâl beyannamesinden)

Yaratılışın şaheseri olan insan, kendisini yetiştirmek sanatı bakımından da şaheser olmalıdır.

Pestalozzi

Hiçbir fertte kendisine sınırsız bir iktidar verilebilecek yeterlikte anlayış yoktur. Bir evliya da olsa onu kötüye kullanır.

İnsanlar, fert olarak ele alınınca, bencil, hattâ topluma zararlı amaçları olabilir; fakat bu amaçlar kişisel amaçları belki başka olan diğer üyenin yapacağı karşı davranışla yenilerler. Bu suretle çok kişisel olan amaçlar, daha büyük niceliğin varmak isteyeceği ortak amaçlar önünde yenilerek ortadan kalkarlar.

Bryce (James)

Haksızlık önünde eğilmeyiniz. Çünkü hakkınızla beraber, şerefınızı de kaybedersiniz.

Hazretî Ali

Kampanya Değildir Bu

(Başı Sayfa 1 de)

miş hareketler olmayıp zaruretin doğurduğu, Anayasa ve onun ışığında çıkarılan kanunların teminatı altında bulunan toplu direnme hareketidir.

İşçilerin, hayat pahalılığını ileri sürerek ücretlerine zam taleplerini, kalifiye işçilerin aylık ücreti kadar bir ayda mesai ücreti ve harcırah alanlar zaten anlayamazlar. Ama, bağımsız kuruluşların endeksleri daima artış göstererek işçileri yüzde yüz haklı çıkarmaktadır.

Şu kadar tondan aşağı satış yapmam, yok bu kadar

miktardan fazla vasıta yüklemem gibi acıip kararlar alan, evvelâ iyi mal yapıp sonra da kullanılmayacak malları piyasaya süren, Türk standartlarına riayet-sizliği itiyat haline getiren, ihraç ettiği malları hileli olarak ihraç ederek memleketimizin itibarını düşüren, masrafı yükselterek işçilerine zam vermemek için yatırım adı altında memleket sanayiine hiçbir şey veremeyecek olan birbirinden güzel, birbirinden masraflı bürolar yapmayı itiyat haline getiren, kazanmıyorum dediği halde her sene oto, yat, yalı, değiştiren işverenlerin iddialarını ise doğrulayan

(kendi mesleki teşekkülünün haricinde) tarafsız bir teşekküle rastlanmamıştır.

Memleketimizin bir grevler ülkesi haline gelmesi endişesine ise; kanunsuzdur diye iddia edildiği halde birçok grevin kanunî olduğuna dair mahallî adli makamların verdiği kararların yargıtayca da tasdik edildiğini gördükten sonra iştirak edemiyoruz.

Bir kilo etin 12 lira olduğu bu zamanda 5-6 nüfuslu ailesini 300-500 lira ile geçindirme çabasında olan Türk işçisi de; kendisinin aylık kazancını bir defada bahşiş diye verebilenler kadar vatanperverdir.

SENDİKA — Fikir ve Sanat Gazetesi

Sahibi : Türkiye Maden - İş Sendikası Karabük Bölge Merkez Şubesi adına : Nuri Kara

Bu sayıda sorumlu yönetmen: Remzi İnanc

Yönetim Yeri : Hürriyet Caddesi, No: 86, Maden - İş Sendikası, Karabük

Dizgi ve Baskı : Balkanoğlu Matbaacılık Ltd. Şti. Ankara